

reč tako, da velja š edino le za tiste, ki se kot bogoslovci v vojake vzamejo, ne pa za tiste, ki so v gimnaziji k vojakom vzeti bili. Vse prošnje do vlade, tudi zastran bogoslovcev veljati pustiti, kar postava vsem drugim dovoljuje, bile so dozdam zastonj!

Kdo zamore tedaj dan denešnji v duhovski stan stopiti? 1. Le taki, ki še le po dovršeni gimnaziji 19. leto dopolnijo, ker še le potem nastopi za nje dolžnost za asentiranje iti. Kandidati bogoslovja so pa malo da ne vsi sinovi kmečkih staršev, ki pridejo dosti kesneje v gimnazijo, kajti ne gre šolanje na kmetih tako urno naprej kot v mestih, starši pa tudi ne dajejo navadno fantov poprej v mesto, dokler ni neobhodno potreba. Postava se toraj kmetiskim staršem in sinovom na kvar preostro tolmači.

2. Zamorejo v duhovski stan le mladenči stopiti, ki so zarad telesnih pomanjkljivosti pri vojaškem odbiranju ovrženi bili. Duhovska služba je pa na kmetih posebno tako težavna, da le krepki in zdravi možje obilne težave premagajo, nikakor pa ne slabotni.

Doživeli bomo toraj v kratkem času, da ne bodo le kaplanije, marveč tudi mnoge, posebno gorate, težavne fare — prazne, in to samo zato, ker si novošegni liberalizem ne more misliti, da je dušnega pastirja, namestnika Božjega, tisočem faranov bolj, stokrat bolj treba, kot vojaškemu polku enega človeka, ki puško nosi in ob zidanih voglih na straži stoji. Kaj bode z ubogim ljudstvom, če dovoljne duhovske pomoči več nima? Propalo bode duševno tako, da v mnogih krajih, kder skoro edini dušni pastir ljudi v redu drži, več obstati ne bo. Mlado in staro zapade nevednosti, a nevednost je mati vseh pregreh! Kako tej nesreči v okom priti in rešiti toliko blagih mladenčev, ktere navdaja sveta želja, duhovniki postati, prihraniti staršem veliko žalost zarad tega, ker jim na starost najslajše želje po vodi splavajo? Pomagati zamoremo le, ako zdaj, ko pridejo volitve v državni zbor, prave možje volimo. Pravi možje pa niso liberalci; kajti tem, naj se tudi hrustajo, da so narodnjaki, je za kat. cerkev in za duhovski stan ravno toliko, kot nemškimi liberalcem in vsem onim, kateri vojaško postavo katoliški cerkvi na kvar tako ostro tolmačijo.

Treba toraj voliti možje, ki bodo s konservativno pravno stranko složno delali, kakor sploh v Avstriji boljše ne bo, dokler pravna stranka ne zmaga in do vladanja ne pride.

Take možje vam bomo o pravem času navetovali; do tačas pa vse to in kar vam še povedali bomo, dobro premislite in ne verujte nikomur, ki vas hujska in moti.

V zadevi tiskovnega društva.

Pri poslednjem obnem zboru tiskovnega društva se je spremenil §. 4 pravil.

Dosihmal je namreč imelo tisk. društvo trojno vrsto družbenikov: ustanovnike, deležnike in podpornike. Ustanovniki so bili tisti, ki so izrekli voljo, društvu 50 gold. posoditi, ako bi se v kako denarstveno, za kerščansko omiko važno podvzetje društvo spustilo, n. pr. si oskrbelo lastno tiskarnico po izgledu tisk. društva Sekovske škofije. Oglasilo se je 42 ustanovnikov; s tem malim številom pa se ni dalo kaj opraviti, in tudi ni upanja, kakor reči stoje, na katero enako podvzetje. Zato se je sklenilo, da vrsta ustanovnikov odpade. — Vplačane ustanovnine je dosihmal, 920 fl.; — med temi je 650 fl. popolnoma darovane, — 270 fl. pa le posojene ustanovnine in sicer je 6 ustanovnikov, s kterimi se bode novi odbor še le dogovoriti moral, ali hočejo, da se jim denar nazaj pošlje, ali pa so zadovoljni (in to bi bilo za društvo bolje), da zanaprej po primeri manj letnine plačujejo, ali pa skozi 10 let celó nijene letnine ne plačajo.

V drugo vrsto spadajo podporniki, ki so na leto 50 kr. plačevali v ta namen, da so dobivali društveni list bolj po ceni vrh tega še pa knjižice, ki jih je društvo izdajalo. Prvo pravico jim je moral odbor že o preteklem novem letu vzeti, ko se je list za pol pole povečal. Pa tudi izdavanje knjižic se ni posebno hasovito pokazalo in sicer iz dveh razlagov. Slovenci imamo neprecenljivo družbo sv. Mohorja, ki (menda razun politike) itak rada sprejema dobre spise in jih v ogromnem številu med ljudstvo spravlja. Koliko večja korist pa bi n. pr. za Slovence bila, ako bi se bila „mala apologetika“ ki se je ravno kar razposlala, po družbi sv. Mohorja v 20.000 iztisih med ljudi spravila, kakor da jo je društvo le v 1200 iztisih izdalo. Drugič si pa prosti ljudje ne morejo tolmačiti, kakó je to, da pri družbi sv. Mohorja za 1 fl. po 5 ali celó 6 knjig na leto dobijo, — tiskovno društvo pa za 50 kr. komaj eno knjigo izda. Ta pomislik se nam je od mnogih strani poročal, in je tudi ročno po prvem letu blizo tretjina podpornikov odpadla, ker so premalo dobili, kakor so rekli. Zato se je sklenilo, vrsto podpornikov popustiti. Ker je pa nekoliko podpornikov za 3. društveno leto, ki smo ga z aprilom začeli, že plačalo, bo moral novi odbor skleniti ali se jim podpornina nazaj pošlje, ali se jim pa „Gospodar“ nekoliko časa pošilja; morebiti jim dopade, in si ga za stalno naroče oni, ki ga še nimajo.

Sklenilo se je toraj, ohraniti le edino tretjo vrsto, namreč deležnike, kteri plačujejo po 5 fl. na leto, takó, da dobivajo „Gospodarja“ brez posebne naročnine, ki znaša na leto 3 fl., — 2 fl. pa ostaneta „Gospodarju“ na pomoč, da zamore v prid bolj ubogim, pa ukažljenim rojakom po

takó nizki ceni izhajati, kar bi sicer ne bilo mogoče. — Iz letnega računa, ki ga bomo v kratkem priobčili, bodo družbeniki izvedli, da stane „Gospodar“ na leto blizu 4000 fl. Ker sedaj še le okoli 1100 naročnikov šteje, daje naročnina na leto 3300 fl. Iz tega je pa razvidno, da zamore le takrat po takó nizki ceni izhajati, ako mu naj manji kakih 300 društvenih deležnikov na pomoč pride; kajti v tem slučaju znaša njih podpora 600 fl. in stroški so plačani.

Z ozirom na rečeno tedaj prav srčno prosimo naj poprej vse dosedanje deležnike, da nam zvesti ostanejo, — potem pa tudi druge premožnejše rojake duhovnega in svetovnega stanja, da tiskovnemu društvu pristopijo in takó listu na pomoč pridejo, ki je našemu ubogemu ljudstvu toliko potreben! Več kakor bo imel list denarne podpore, več in boljše hrane bo zamogel dragim rojakom donášati. Naša želja na to meri, list sčasoma do tje spraviti, da bi nam vsako leto kakih par stotakov v poljubno porabo ostalo, v to namreč, da bi ob času posebne sile n. pr. kakih volitev, zamogli krajše in manjše spise v več tisočih iztisov natisniti, in jih med ljudstvo razdeliti, zlasti po krajih, kjer se naj bolj nujna potreba poduka kaže.

Na noge toraj, dragi rojaki! vi, katerim so mar načela pravne Avstrijske stranke; obstopite žrtvenik zapuščene domovine, eni z denarjem, drugi s poresom! Z nami bo Bog, kajti na našem praporji stoji ime Božjega Sina, Jezusa Kristusa! Mi ne ponujamo Slovencem mrzlega kamna paganske národnosti, ampak nebeški kruh krščanske omike in krščanske svobode. Kdor na to bandero prisega, naj stopi na našo stran! —

V imenu odbora tisk. društva.

Volilni shod v Celji.

V nedeljo 25. t. m. je bil v Celji na poklic g. dra. Vošnjaka volilni shod, katerega se je — kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, — udeležilo kakih 40 oseb. Od duhovnikov bila sta le dva: preč. kanonik in dekan A. Žuža in župnik dr. J. Lipold. G. kanonik Žuža je proti dru. Vošnjaku in dru. Zarniku stališče pravne stranke dobro in pogumno branil. Prav britke so pamerali slišati liberalni Mladoslavenci od vrlega posestnika in župana, g. Jan. Vivoda, iz Doliča, ki je našteval pogubne naprave in postave, po katerih liberalizem ubogo ljudstvo muči in zatira. Nazoči pametni kmetje so Vivodu pritrjevali.

Sklepi pristranskega shoda merijo na to, da se v smislu slovenskih liberalcev dela za liberalne kandidate. Zatorej se je za celjski okraj ponudil dr. Vošnjak, za ptujski pa, če bi g. Herman kandidate ne prevzel, kako muhasto! dr. Ploj, kateri je pa brez dvoma udeležil se shoda

v Ptui, ki je enoglasno g. Hermana za kandidata že postavil. — Za mesta in trge v celjskem volilnem okraju se je postavil dr. Prus, kateri je na glas, da je mož zmernih načel.

Naj temu še pristavimo, da iz vse zgornje savinske doline ni bilo ne enega zastopnika, da iz Maribora ni vabljen bil ne eden mož od pravne stranke, da sta pa dva nazoča odločno nasprotovala liberalnim besedam dra. Vošnjaka in Zarnika. In pri takem stanju stvari drzne se „Narod“ poročati, da se je sklenilo: 1. da se zbor popolnem vjema s slovenskim centralnim odborom v Ljubljani; 2. da štajarski Slovenci ostanejo pri narodnem programu in se ne morejo poprijeti programa tako zvane „Rechtspartei.“ Kdo so ovi „štajarski Slovenci“, katere ima centralni odbor v Ljubljani na vajetih? Razen liberalnih Mladoslavencev in onih, katere ti ljudje slepijo, nihčér drug na vsem štajarskem Slovenskem!

Gospodarske stvari.

O vinstvu,

ali kako se vino v kleti oskrbuje.

(Spisal Franjo Jančar.)

(Konec.)

Kaj je s starim sunljivim vinom storiti?

Kader se nam v katerem sodu staro vino ne dopade, bodi si po barvi ali okusu, je prvo: vino pretočiti. Večkrat utegne sod kriv biti, da se vino skazi, ker ni bil zadosti snažen ali sicer za vino ne prikladen. Ako pretakanje ne zadostuje, se naj kakih 3 de 6 škafov odtoči, in toliko mošta ali novega vina vānj vlije; po tem mora staro vino vnovič delati in vreti; tako se vse vino predrugači, postane prav sladko in prijetno, ne bo sicer čisto, pa tudi gosto ne. Ko je novo vino dodelalo, tudi poprejšna sladkost mine; po tem se sopet sod pretoči, dokler popolnoma čist ni. Če bi se pa pri vsem tem še ne udalo, se naj vino v dva manjša soda pretoči in za domačo rabo obrne. Nikakor pa ne gre s takim vinom drugo dolivati.

Kako se s sladinom ravna?

Sladin se ravno tako oskrbljuje, kakor mošt in vino, samo da se mora bolj pazljivo z njim delati, ker je veliko večje vrednosti; zato se tudi z najboljšo vinsko kapljico doliva, če niso polne steklenice od tretjega koša pripravljene, ali kar je še boljše, s sladinom napolnjene, in bi se s tim dolival. Inače se zamore s snažnim kremenom ali kišlekom sod napolnjevati, ako ni nobene tekočine, ki bi za sladin sposobna bila. Ko se je že sladin popolnoma zgodnjal, ga je dobro v manjši sod pretočiti, in kar preostaje, steklenice